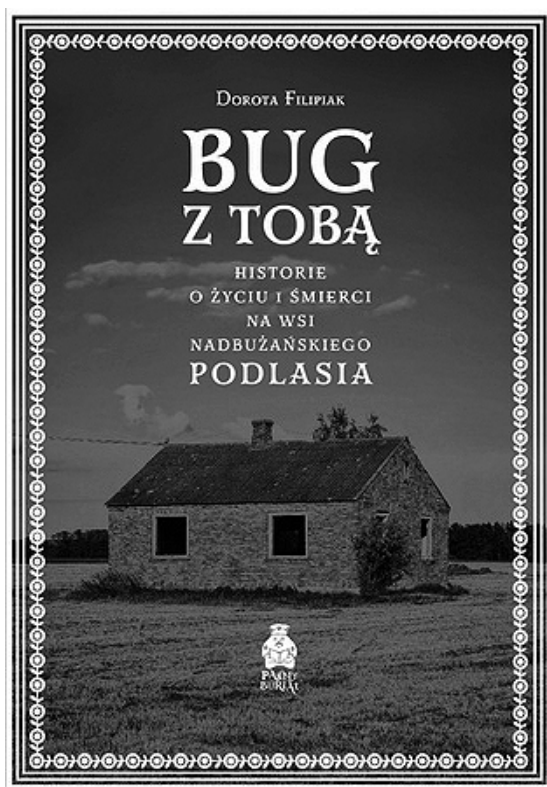

Dorota Filipiak

Bug z Tobą: historie o życiu i śmierci na wsi nadbużańskiego Podlasia

Wydawnictwo Paśny Buriat,
Suwałki 2024

Tamtego roku wszystko było inaczej – tymi słowy Dorota Filipiak kończy krótki wstęp, przechodząc płynnie do współczesnej opowieści z czasów zarazy. Autorka – warszawianka z urodzenia, podjęła decyzję o wyprowadzce na wieś, niedaleko Sterdyni w obliczu lockdownu, będącego następstwem epidemii COVID-19. Pomieszkując w Chałdzyńniu weekendowo i wakacyjnie, musiała zmierzyć się w pewnym momencie z tak zwaną prozą życia. Ckliwe sentymentalizm i idealizowanie wsi ustąpiły miejsca realizmowi i zmaganiom z trudną codziennością.

Paraliż dotychczas znanego życia wyzwolił potrzebę odkrywania tego miejsca i historii z nim związanych. Tak powstała książka o Bugu, który jest swoistym *genius loci*. Od wieków wyznacza bowiem rytm życia okolicznych mieszkańców, kształtując naturę i charakter otaczającego środowiska.

Publikacja to także wnikliwe spojrzenie Autorki na otoczenie, które poznaje przemierzając rowerem ścieżki biegnące wśród łąk i wzdłuż rzeki. Niespiesznie snuta opowieść przywodzi na myśl jej spokojnie płynące wody. Historia gładko przenika się tu z teraźniejszością. Niezmiennie osiłą jest dzika rzeka wraz z jej bogactwem fauny i flory. Niemal czuć zapach pól opisywanych na kartach książki i słyhać śpiew nadrzecznego ptactwa, a pory roku od lat wyznaczają cykl życia.

Jednak refleksyjna i nierzadko czuła narracja daleka jest od bezkrytycznego zachwyty podlaską wsią. To obserwacje osoby mocno związanej z regionem, kochającej go miłością mądrą i dojrzałą. Dorota Filipiak prowadzi czytelnika przez magiczną krainę Podlasia, odkrywając przed nim wielość znaczeń Bugu – jako historycznego szlaku komunikacyjnego, granicy państwa oraz turystycznej atrakcji. Autorka zwraca uwagę na przenikanie się kultur: polskiej, litewskiej i ruskiej, lecz także tatarskiej i żydowskiej. Owa obecna od wieków wielokulturowość stanowi o specyfice i uroku opisywanego regionu. Nie bez znaczenia jest tu też obecność trzech obrządków: katolickiego, prawosławnego oraz greckokatolickiego. Wszystko to stanowi niespotykaną nigdzie indziej mieszankę, która sprawia, że kto raz tu zawita – na pewno zechce wrócić.

Książka Pani Doroty Filipiak to zaproszenie do wkroczenia na ścieżki nadbużańskiego Podlasia, bliższego poznania historii i ludzi, którzy tu zamieszkują. A kto po nią sięgnie – z pewnością wkrótce tam zawita.

Wielowątkowe opowieści nie są opracowaniem *stricte* naukowym, bardziej wspomnieniem minionego czasu, które po prostu świetnie się czyta. Mimo tego zostały poprzedzone kwerendą źródeł historycznych i literatury o regionie.

I jeszcze tytułem dopowiedzenia: miałam ogromną przyjemność uczestniczyć pracach Jury, które w pierwszej edycji Konkursu na najlepszą książkę o Siedlcach i regionie HOMO – VERBUM – LOCUS przyznało Pani Dorocie Filipiak nagrodę główną za książkę *Bug z Tobą: historie o życiu i śmierci na wsi nadbużańskiego Podlasia*.

„Bugu” niech będą dzięki!

Magdalena Chromińska
Biblioteka Główna UwS